

Białystok, 31 lipca 2013 roku

POLECONY
Za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru

Pan
Jerzy SIRAK
Burmistrz Miasta Hajnówka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniach 08-10 maja 2013 roku pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Ewa Monika Bielewska** – kierownik Oddziału ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu – upoważnienie do kontroli Nr 1 znak OB-III.431.5.2013.AS z dnia 07 maja 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego
2. **Anna Sosnowska-Adamska** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do kontroli Nr 2 znak OB-III.431.5.2012.AS z dnia 07 maja 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego
3. **Konrad Michałowski** – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do kontroli Nr 3 znak OB-III.431.5.2012.AS z dnia 07 maja 2013 roku wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku Andrzeja Władysława Gawkowskiego

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Hajnówce, ul. A. Zina 1, 17-200 Hajnówka.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.), ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

KANCELARIA GOSPODARSTWA
2013-08-01
F-220

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2012 roku.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są przy wykorzystywaniu systemu komputerowego stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Stosowana jest właściwa numeracja aktów stanu cywilnego – zgodnie z zasadami określonymi w przepisach § 3 rozporządzenia.

Akty zostały sporządzone czytelnie, a pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną - § 2 ust. 2 rozporządzenia.

Daty sporządzenia aktów i daty zdarzeń zostały wpisane zgodnie z obowiązującymi przepisami - § 5 rozporządzenia. Występujące pomyłki w aktach stanu cywilnego zostały prawidłowo poprawione i omówione w rubryce „uwagi”- § 2 ust. 5 rozporządzenia. Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak też w rubryce „uwagi” zostały zakreślane zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia. W aktach sporządzonych na podstawie decyzji administracyjnych lub protokołów dokonano stosownej adnotacji w rubryce „uwagi”- § 7 ust. 1 rozporządzenia.

Księgi stanu cywilnego za 2012 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC lub Zastępcę Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów kompletowane są w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

Akty urodzenia sporządzone na podstawie zgłoszenia noworodka zostały sporządzone prawidłowo. Dane zawarte w aktach urodzenia są zgodne z danymi zawartymi w dokumentach zebranych w aktach zbiorowych.

W przypadku aktów dotyczących małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny od daty złożenia pisemnych zapewnień przez nupturientów bądź też w aktach zbiorowych do danego aktu znajdowała się decyzja o skróceniu miesięcznego terminu określonego w art. 4 k.r.i o. (w 6 przypadkach). Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

Zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ k.r.i o.

Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i o. zostały sporządzone i podpisane przez

upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia.

We wszystkich sprawdzonych aktach małżeństw dane zawarte w aktach małżeństw były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach w zakresie daty i miejsca zawarcia związku małżeńskiego oraz imion i nazwisk małżonków.

Wszystkie akty zgonów sporządzane na podstawie karty zgonu były sporządzane prawidłowo (95% badanych aktów zgonu). Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy treścią aktów zgonu a treścią kart zgonu, na podstawie których akty zostały sporządzone.

Wydane decyzje posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego powoływano w treści decyzji jako podstawę prawną: art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w decyzjach dotyczących zarejestrowania w polskich księgach stanu cywilnego zdarzenia (urodzenia), które nastąpiło za granicą – art. 70, w przypadku decyzji o uzupełnieniu i sprostowaniu treści aktów stanu cywilnego odpowiednio art. 36 p.a.s.c. i art. 28 p.a.s.c.

W przypadku wpisania aktów urodzenia: Nr 55/2012, 56/2012, 57/2012, 144/2012, 180/2012, 181/2012, 259/2012 oraz aktu małżeństwa Nr 104/2012, a także uzupełnienia aktów urodzenia Nr 144/2012, 180/2012, Nr 181/2012, Nr 259/2012 oraz aktu małżeństwa Nr 3/2012 stwierdzono, iż druga strona nie brała udziału w prowadzonych postępowaniach.

W wydanej decyzji dot. wpisania zagranicznego aktu stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt małżeństwa Nr 46/2012) oraz w decyzji dot. uzupełnienia tego aktu, druga ze stron brała udział w prowadzonym postępowaniu, natomiast nie została uwzględniona w wydanych decyzjach.

W pozostałych decyzjach wydanych przez Kierownika USC właściwie oznaczone były strony postępowania. W przypadku gdy strona postępowania była reprezentowana przez pełnomocnika, do akt załączano dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa. W jednym przypadku (dot. aktu urodzenia Nr 259/2012) – ustanowiony przez stronę pełnomocnik w sprawie, został potraktowany przez Kierownika USC w wydanych decyzjach jako pełnomocnik do doręczeń.

Odbiór decyzji potwierdzany był podpisem strony lub pełnomocnika na egzemplarzu decyzji przechowywanym w aktach zbiorowych. W przypadku doręczania decyzji za pośrednictwem poczty w aktach znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru.

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c., a także w trybie art. 70 p.a.s.c. znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybach.

W kilku przypadkach (akty urodzenia Nr 53/2012, Nr 87/2012, Nr 195/2012, Nr 211/2012, Nr 235/2012, akt małżeństwa Nr 110/2012, akty zgonów Nr 174/2012, Nr 348/2012, Nr 357/2012) nie zachowano istoty transkrypcji w decyzji oraz w polskim akcie, tj. przeniesiono dane z zagranicznego aktu stanu cywilnego z uwzględnieniem polskich znaków diakrytycznych bądź też w polskim brzmieniu (dot. imion rodziców osoby zmarłej wpisanych do aktu zgonu Nr 348/2012).

W decyzji dotyczącej uzupełnienia aktu urodzenia Nr 67/2012 i we wzmiance dodatkowej w polskim akcie błędnie wpisano datę urodzenia ojca dziecka.

W dwóch przypadkach (akty urodzenia Nr 138/2012 i 139/2012) sprostowanie i uzupełnienie aktu nastąpiło jedną decyzją.

W razie podjęcia decyzji o sprostowaniu i/lub uzupełnieniu w aktach stanu cywilnego, w rubryce wzmianki dodatkowe nanoszone były informacje o podjętych decyzjach. W jednym przypadku (akt urodzenia Nr 6/2012) wzmianka dodatkowa była naniesiona na podstawie decyzji, która nie stała się ostateczna.

W skontrolowanych sprawach z zakresu zmiany imion i nazwisk zostały zachowane wymogi formalne określone w art. 10 ustawy z dnia z 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414). Podstawy prawne powołano w decyzjach prawidłowo.

Decyzje zostały podjęte na wniosek osób, których dotyczyła zmiana nazwiska lub imienia bądź też na wniosek przedstawicieli ustawowych małoletnich dzieci. Uzasadnienie wniosku oraz dołączone dokumenty wskazują na zasadność podjętych przez Kierownika USC w Hajnówce rozstrzygnięć.

W skontrolowanych sprawach dot. wydawania zaświadczeń o zdolności do zawarcia małżeństwa za granicą stwierdzono, iż zaświadczenia były wydawane osobom uprawnionym, zgodnie właściwością miejscową, na obowiązującym druku. W aktach znajdują się dokumenty potwierdzające zasadność wydania ww. zaświadczeń. W trzech przypadkach, wydając zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą Kierownik USC nie wezwał wnioskodawców zamieszkałych za granicą do wskazania pełnomocnika do doręczeń w kraju (art. 40 § 4 KPA), lecz przekazał zaświadczenia za pośrednictwem polskich placówek konsularnych.

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę doręczenia odpisów podpisem na podaniu, jedynie w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty w aktach brakuje zwrotnego potwierdzenia odbioru odpisów przez stronę.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Hajnówce są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach przepisów kodeksu postępowania administracyjnego tj: przepisu art. 61 § 4 dotyczącego zawiadamiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym stadium postępowania. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa. Jednocześnie w wydawanych decyzjach należy uwzględniać wszystkie strony biorące udział w postępowaniu;
2. w prowadzonych postępowaniach należy rozróżniać instytucję pełnomocnika i pełnomocnika do doręczeń, bowiem zakres umocowania osoby wskazanej jako pełnomocnik do doręczeń ogranicza się wyłącznie do odbioru pism i nie jest on

uprawniony do dokonywania jakichkolwiek czynności i składania jakichkolwiek oświadczeń w imieniu osoby, która go wskazała;

3. przestrzeganie zasad kierujących transkrypcją. Należy bowiem pamiętać, że transkrypcja polega na wiernym przeniesieniu danych z odpisu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do księgi polskiej w zakresie wymaganym przez prawo polskie;
4. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie w trybie art. 113 § 1 Kpa błędu pisarskiego w decyzji dot. uzupełnienia aktu urodzenia Nr 67/2012 w zakresie daty urodzenia ojca dziecka, a następnie uwzględnienie tej informacji w formie wzmianki dodatkowej w tymże akcie;
5. przestrzeganie zasady wynikającej z art. 21 ust. 2 prawa o asc, tj. wpisywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie ostatecznych decyzji;
6. prowadzenie w sprawach sprostowania i uzupełnienia aktu stanu cywilnego odrębnych postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem dwóch odrębnych decyzji;
7. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach przepisów art. 40 § 4 i 5 Kpa – określających zasady dokonywania doręczeń stronie zamieszkałej za granicą, a jednocześnie stanowiących o konieczności pouczenia strony przez organ o skutkach niewskazania pełnomocnika do doręczeń w kraju;
8. odpisy aktów stanu cywilnego wysyłane stronom za pośrednictwem poczty – powinny być wysyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcia stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Władysław Gawkowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Obywatelskich i Obywateli